

PERŽVALGA.

— „Vilensky Viestn.” rašo, jog lietuviai ukininkai šių valsčių: Maldučėnų, Girsuodžių ir Pumpėnų (Panevėžio pav., Kauno gub.) nusiuntę carui visų-padoniausį adresą su išreiškimais „nebaigtinos meilės ir nužeminčiausių jausmų” už leidimą liet. spaudos, per ką „prašalintos tapo kliūtys nedaileidžiančios lietuviams vienytis su likusia dalimi Maskolijos”.

— Nesinorėtų tikėt, kad tokie išgamos butų atsiradę netoli Panevėžio, kur paskutiniu laiku kaip tautiškas teip ir darbininkiškas judėjimas smagiai kyla augštin. Bet gali būti ir tiesa, juk valdžia per 40 metų teip stropiai darbavos, kad kuodaugiau lietuvius sudemoralizuoti.

— Vilniaus karo aprinkys apreiškė visuomenei, jog visi siuntiniai į Tolimus Rytus, taigi į karės lauką, bus pervežami už dyką. — Kaip žiuri, kas per malonė! Juk rodos ir teip turi suprasti žmonijos naikintojai, kad Lietuvos žmonėm, atidavusiems į karės žiotis savo jaunumėnų, butų netik baidi skriauda, bet ir biauri begėlystė, kad valdžia dar luptų nuo jų už siuntinėjimus savo namiškiam pašalpa, kurią ir teipgi dažnai nuo kareivių jų vyresniejie pavagia.

— Dar du laiškuai mums pakliuvo nuo Japonijos lietuvių-nelaisvių, rašyti viengėnčiui Dubickui į Seranton, Pa. Įdėm ten patvirtina, kad jiems lietuviškaj rašyti laiškus yra uždrausta Japonijos valdžios, teipgi sakos, kad jie negali daug ko ir rašyti. Rašo maskoliškai, nors esą valia ir lenkiškai. Matyt, kad jie yra po valios savo oficerių, kurie nors patįs yra nelaisviais, vienok susitarę su Japonijos valdžia varo biarų darbą cenzuros kareivių laiškų. Kiti du laiškuai nelaisvių rašyti Drui Graičiunui, Chicago, Ill., pra-

neša, jog liet. knygos ir laikraščiai pas juos laisvai pareina; nelaisviai nors džiaugiasi raštais, bet neužganėdinti tuom, kad jiems nepareina armonika, kurią Amerikos lietuviiai išsiuntė. Podraug praneša vieną faktą, kurs gana įdomus. Rašo, jog vienas lietuvaivaitis, Andrius Kapočius, išgirdęs puolimą Porto Arthuro išėjo iš proto. Teipgi rašo viename laiške: „perbėgėlių iš mūsų (—į japonų pusę) nėra. Męs ant karės lauko mušėmies pagal prisiegos iki paskutinės minutės, iki jau vos begalėjom stovėti, ir tada mus paemė nelaisvėn”. — Iš to matome, kaip lietuviiai-kareiviai akiai seka prisiega užmušinėti žmones, nors jie budami katalikais kasdieną kalba poteriuos: „ne užmušk”, „mylėk artimą...” Bet už ką juos kaltinti? Čia kalti yra valdžia ir kunigai, tiejie lietuviškojo dangaus atstovai, kurie su kryžiais ir procesijomis, su laiminimais išvaro žudyti viens kitus peržegno tas bandas dvasišku spangiu.

— Paskutinis num. „Ukininko” p. m. skundžiasi, kad didelė dalis jo bendradarbių jį apleidusi ir bepalikę tik maža dalelė. Vienok „U.” tikisi, kad visi pabėgėliai, paragavę cenzurinės spaudos ir pamatę, kad ne viskas ten galima rašyti, ką rašė į „U.”, sugrįš atgal. Kad tavilioti „U.” ketina ateinančiuose metuose daugiau užsiimti politišku Lietuvos padėjimu, kas suteiks platesnį lauką lietuviams, smulkiems burzuazam, laviniamsi politiškuose klausimuose ir agitacijai prieš caro valdžią.

— Nr. 1 „Darb. B.” š. m. paduoda atskaitas iš darbų L.S.D.P. per 1904 m. Pasirodo, kad partija gana auga stipryn. Išleido 14 atsišaukimų dėlei karės ir mobilizacijos (viso apie 39,630 egz.); dėlei šventės 1-mos gegužės 5 atsiš. (5120 egz.); įvairių atsišaukimų 8 (18130 egz.). Viso labo

apie 62,880 egz. atsišaukimų. Knygelių išleista 13 (apie 36,180 egz.). Partijos izdas stovi teip: įėjimai per 1904 buvo 1458,89 r., išleidimai 1372,63 r. Lieka kitiečiai me tam izde 82,26 r. (Praėjusiuos metuos buvo likę 59,70r.) Aukų spaustuvei yra 278,31 r.

— Mitropolitai visos Rusijos katalikų bažnyčių, Mogilevo arcivyskupas Sembek, pri sakė visose bažnyčiose atlaikyti tam tikras maldas, kad „Dievas duotų greitą užbaigmą karės ir atsiųstų santaiką”. — Ar neišmintingiau mūsų kunigija padarytų eidama pėdomis popų Gaponų, kurie su prato, kad šėlimai despotų reikia sulaikyti varu, surakiant įsiutusias valdžias rėtė žiais, o ne maldauti Dievo, kurs, anot kunigų pasakos, tąs valdžias sutvėręs.

— Maskolių liberališkai-buržuaziniai Peterburgo laikraščiai įnešė Vidaus Dalykų ministerijon sekančią rezoliuciją: — „Susirinkimas Peterburgo dienraščių redaktorių pripažįsta neišvengtiniu, ypač dabartiniame sunkiame ir neramiam laike, leisti spaudai pilną liuosybę garsinti faktus ir viešo gyvenimo nuotikius ir apžesti juos.—Teipgi redaktorių roda skaito už pareigą apreikt, kad, sulyg jos gilių persiliudijimų, vienatinė išėiga iš dabartinio (Rusijos) padėjimo yra sušaukti žemiečių surinkimėnų (zemskij sobor). Ta surinkimėn turi but iš atstovų visų luomų ir visų kliasų liaudies ir naudotis neapribuota laive svarstymų ir tarymų”... Ant tokios rezoliucijos pasirašė visi rimtesni Peterburgo laikraščiai ir visa presa ją atkar-tojo.

— „Liet. Laikr.” 8 nr. praneša iš Vilniaus, jog tęnykštė „Vilniaus Draugija S. P.” (turbut Savitarpinės Pagelbos) gavo nuo general-gubernatoriaus leidimą rengti 30 sausio vakarą ir spektaklių, kur ke-

tinama buvo lošti „Amerika Pirtyj” ir „Vienas iš mūsų turapsivesti”.

— Tam pačiam numeryje minėto laikraščio praneša, kad jo redakcijos rankose esąs svarbus istoriškas, lenkškoj kalboj, rankraštis, kurį parduoda už 300 rb. Rankraštis vadinasi: „Rys historyczny dóbr niegdys stolowych królewskich Ekonomiji Szawelskiej od jej poczatkų do półowy XIX wieku. Skreslił Mauricy Hryszkiewicz”. Apėmos yra 463 pusl. in folio.

Isz Lietuvos.

Vilnius.

Kaip yra žinoma, ant karės lauko padarytos vadovų permamos. Vyriausias vadovas Aleksiejev grįžo atgal į Petrapilį, kur geriaus galės linkmintis ir puotauti, negu tolymuose Rytuose. Dabar vyriausiu vadu liko Kuropatkin; armija padalinta į tris dalis: vieną gavo Grippenbergo, vyriausias vadas Lietuvoj esančios karūmenės, antrą — Kaulbars iš Odessos, trečią — Linevič. Grippenbergo šaziavo iš Vilniaus. Žinomas daigtas, valdžia ir maskoliai valdininkai parupino jam išleistuves su muzika, popais ir dovonomis. „Vilniaus Kvieslyje” (V. Viestnik) randame apgarsintą rokundą tų išleidimų. Aukų sumesta 2778 rub. 53 k., o išleista tie pinigai tokiu būdu. Nupirkimas vėliavos mokėjo 1390 r. 45 k., žibintuvai, liktarnėlės ir bengališkos ugnis—45 r., siuntinėjimas telegramų su pasigyrimais, kad visi bent žinotų — 3 r. 25 k. Ant kitų dalykų išleista 67 rub., armijos reikalams apversta likusie jie 1272 rub. Tokiu tai budu keliamas pas mus maskoliškas patrijotizmas.

Verta pažiūrėti, kas tuos pinigų yra sudejęs. Visokie valdininkai rinko nuo savo

mazesnių valdininkų. Bet įdomiausia, kad tenai randame Lietuvos „stulpus“ arba kitę sakant mūsų skriaudikus: grapą Tiškevyčių, Mantvilą, Bieleckį, ir ant galo karštą „lietuvį-patrijotą“ inžinierių Petrą Vileišį, išleistoją „Vilniaus Žinių“, pirmojo lietuviško dienraščio. Kad maskoliai valdininkai dėjo, tai supranta ma: spyrė juos prie to ar vyriausybės rustybė ar noras palaikyti griunantį caro sostą. Suprantama, kodėl ir tie minėtieji ne maskoliai davė pinigų. Juk Grippenbergas yra vyriausiu vadu kariumenės Lietuvoje, o jie turi pabirkus, dirbtuves, kurias anas apginavo nuo darbininkų. Nors prisidedami prie pagrazinimo išleistuvių atidėkavojo savo apgynejui.

Lai abejojantieji pasiziuri geriau į tų Lietuvos „stulpų“ darbus!

— Nuo Vilniaus stoties pabėgo 6 rezervistai, varyti iš Suvalkų gub. Jie visi laimingai perėjo sieną ir yra dabar Škotijoje. Jie pasakoja baisybes apie tai, kaip veža rezervistus.

„Kiekvieną žmogų apkrovė našuliais: davė dvi eili drapanų (vieną nešti ant savęs, o kitą apsilvilkus), katiliukus, palatką, du geležiniu kuolu, virves, 125 patronus gatavus; viską užsidėjus ant savęs, buvo daugiau sunkenybės negu du pudu. Suvarė į gyvulių vagonus po 40 vyrų. Visiems susėsti nėra kur; duoną išdavė ant visos sanvaitės, bet jos ne vienas neėmė, nes buvo ir be jos kas nešti. — Atvažiavus į Vilnių matėm, kad tas sunkenybės neišrešim, trenkė visus rakandus, traukėm ant rubežiaus ir laimingai į antrą dieną buvom Vokietijoje“.

— Vilniuje pačiame mobilizacijos dar nebuvo. Tik paėmė saperus. Vyriausybė pajutus apie žadantį buti jų pasipriešinimą, atėmė ginklus ir

varė apsiąstę kareiviais į vagonus.

— Ant vienos stoties netoli Vilniaus (Zaliesje) buvo apsiąstojęs caras, kurs priėmė tarp kito ko duoną ir druską nuo atsizymėjusių staisinų per mobilizaciją.

(Iš „Darb. Balso“).

Joniškis, Kauno gub.

Daugelis šneka, kad Amerikoje lietuviai pabuvę pareina savo tėvynėn šviesesniais protė. Štai privedu paveikslėlį, kuris liudija ką kitą. Nesenei sugryžo Trumpaitėlių (šios parap.) vaikas (Ign. Navickas), kurs ėmė pasakoti, kad Amerikoje viskas yra laisvu, visi gali skaityt visokias knygas ir laikraščius. Klausiu: ar daug tam pabrūke buvote lietuvių, kur tu buvai? — Oje, daugybė! — atsakė. — Tai ar skaitėt kokį laikraštį? — Kaipgi, skaitėm. — Tai kokį tad skaitėt? — Vaikinas mikt, mikt — ar „Šviesa“ vadinas ar kaip ten. — Aš žinodamas, kad tokio laikraščio nėra Amerikoje, supratau kaip apsišvietę yra Amerikos lietuviai. Dar jis pamelavo, pasakodamas, kad matęs tokį ežerą, kur pilna esą tokių mergų su žmogaus galva, o žuvies uodega; esą vjeos tokios skaisčios, geltonplaukės...

Tai kaip apsišvietę iš Amerikos pareina. *Šnekis.*

Iš Škotijos, Mossend.

Paskutiniu laiku tarpe Škotijos lietuvių vis kyla nauji užmąymai, bet vis neįvyksta. Teip štai pereituos metuos buvo rengiama išleisti lietuvišką laikraštį, jį išleistojum ketino but p.P. Bancevyčia, kuris jau įrengė ir spaustuve. Rėdytojum buvo pakviestas iš Londono p. Pilėnas; bet šis tautietis, pabuvęs kokį laiką vėla išdumė atgal, o laikraštis, kuris ketino pasirodyt po naujam metui dar tebetuono spaudoje visai lietuviams nežinomas.

Spaustuveje dabar dirba anglas, kuris atlieka smulkesnius drukoriškus darbus, (k. t. apgarsinimus, į krautuve reikalingas popieras ir tt.). Apie laikraštį-gi nieko negirdėt. Kokios priežastys tą užmąymą kliudė, tai sunku žinoti. Tarpe tokio skaitliaus lietuvių, rodos laikraštis galėtų puikė užsilaikyti, ir tokiu budu gal greičiau platintųsi tautiškas, politiškąs bei ekonomiškąs susipratimas tarpe šio kontingento lietuvių. Velytina tautiečiam, kad pakeltus užmąymus stengtųsi įvykdyti, nes tuom pasirodytume svetui, kad dabar mes esame gyvi, ir ne numirę tautiška. Rodos butų malonu ir mum turėti savo organą ant vietos, o skaitytojų rastųsi nemažai ir dabartės, bet negalėdami gaut ant vietos, o iš Amerikos arba iš kitur nežinodami rėdytės adreso, ir koku budu galima but parsišaukt, teip ir skurstą numirę ant dvasės, o atliekantį laiką praleidžia alkogolyje kuris temdina tiktai žmogaus protą daugiau nieko.

Bellshill vėla girdima, kad rengiasi susitverti teatrališka dr-stė, kurios tikslas bus mokintis lošti teatrus, ir rengti šėip lietuviškus vakarus. Ši paskutinį užmąymą rodos vėla vertėtų lietuviams remti! Jau bus keli desėtkai metų kaip Škotijoje lietuviai gyvena, o kažin ar matę nors vieną lietuvių lošiamą teatrą? Vargu! O tas mum butų labai svarbu ir naudinga.

Mossend'ietis.

Mossend'o lietuvių „Šviesos Dr-stė“ 3 d. sausio iškelė balių, kuris labai dailiai atsibuvo; susirinkusių buvo per 300 abiejų lyčių ypatų. Linksmi nosi susirinkę lietuviai šokiais ir dainavimais. Pelno nuo babiliaus įėjo 8 svarai sterlingų, 10 šilingų, 6½ penn. Apmokėjus visus kaštus, pakeltus rengime babiliaus, liko gryno pelno 3 sv., 9 šil., 8½ penn. Taigi

šiuos pinigus dr-stės sąnariai paskyrė tautiškiem reikalom, minėtinai: 1 sv. 1 šil. 6 pn. kankintiniam, 1 sv. 6 pn. Japonijoje nelaisviam nupirkt ir nusiųst laikraščiu, ir 16 šil. 4 pn. Vištaliui. Pinigus nusiųnčiam į „V.L.“ redakciją. Likusi dalis nuo pelnytų pinigų ant babiliaus — 9 šil. 8 pn., paskirta į dr-stės kasą. *M.M.*

Atkankit revoliucijos reikalom.

Rusijoje buvo prasidėjus revoliucija. Bet caro valdzia kraujuose paskandino ją. Lietuvos darbininkai teip pat prisidėjo. 11 (24) sausio 1905 m. buvo Vilniuje sukilę, po to prisidėjo Kauno darbininkai, ant galo Šiauliuose ir kituose miestuose. Nors nutilo dabar, bet tai prieš audrą. Pavasarį ar vasarą prasidės ji ištikrųj, ir puslėtos darbininkų rankos sugriaus caro sostą ir įves Lietuvoje kitokią politišką tvarką. Svetur gyvenantieji gali teipogi prisidėti prie revoliucijos darbo, padėdami kovojantiems. Reikalingas jiems bus maistas ir drabužiai, nes pabirkai sustos. Jie negalės užsidirbti ant duonos, kraują liedami. Jiems reikalingi ginklai (revolveriai, šaudyklės, parakas), o jie teturi tam reikalui tik spēkas ir kraują. Daug žmonių bus užmušta ir sužeista, jų šeimynos liks be maitintojų. Reikalinga dabar daugiau žmonių vedimui tvarkos, agitatorių, platintojų revoliucijinės idėjos, idant darbas eitų visur plačiai ir giliai, kad revoliucijos bangos dabar galutinai nugriautų prispaudimo lizdą.

Apleidot tėvynę, vargo ir bado prispirti. Nauja Lietuvos valdzia tą prašalįs, nes bus ji darbo žmonių rankose. Pabėgot persekiojami caro valdzios. Nustojot tėvynės ir ne regėsit jos, kol bus ji po svetimu jungu. Pabėgot nuo kariumenės, nuo karo. Revoliu-

cija tą sustabdys ir panaikys. Negalite eiti į kovą patys, tai nors padėkite.

Aukas pinigais galima siųsti stačiai mums per mūsų atstovus ir per laikraščius, kurie sutiks paimti aukas.

„Darbininkų Balso“ redakcija
Londonas 7 vasario 1905 m.

Adresas: J. Lizdeika,
28 Gray str. Silvertown
London, England.

Politiszkos žinios.

Politiszki sanvaitės nuotikiai.

Rusija. Viduriniai bruzdėjimai ne tik nesiliauja, bet dar auga. Drauge su ekonomiškųjų ir politišku judėjimais pradeda kilti judėjimas agrariškas, t. y. kaimiečių reikalavjančių atimti nuo ponų žemes ir padalinti lygiai tarp visų žmonių. Teip, a. p. gubernijoje Tulos toks judėjimas apsišiekė labai rusčioje formoje. Visų didžiųjų dvarų ukininkai eina į laukus ir matuoja ponų žemę į šniurus. Keliose vietose ponai pašaukė policiją, bet nieko negelbsti: ukininkai ramiai dirba savąją ir sako: „mums caras-batiuška išdavė manifestą lygaus padalinimo žemes“. Kada jų ėmė klausinėti kas jiems sakė apie tą, jie atsakė: „mes girdejom, kad teip caras-batiuška nusprendė“. Vienas dvarponis užklauso: „ką tad jūs su manim mislinate padaryt, palikę be žemes“, — atsakė jam: „o, mes tau paliekam triobesius ir 40 margų dirvos“.

Rezervistai irgi daro valdžiai sielvartą. Mat jų tarpe, po vidurinių gubernijų provincijas paėjo paskalas, kad karė jau esanti užbaigta. Riazianiuje 200 rezervistų, surinktų į barakus dėlei bugdinimo Mandziurijon, pasakė oficerams į akis: „juk karė jau pasibaigė. Mes žinom, kad jūs tik norit pasiplėšt pinigų už kontraktus mums pristatomų valgių. Mes į karę neisim“, ir po to visi sau

išvaikščiojo. Kareivių ten buvo nedaug, kurie ir prisibijojo juos sulaikyti. Kitoje vietoje rezervistai, sodinanti į trukį paskirtą į karės lauką, išsėdo visi į kitą pusę, ir pakol policija ir žandarai pasijuto, jau dėskai žmonių išlakstė po visus kraštus.

Valdybose Kaukazo—Batume, Potie ir Kutaise—armėnai sugaudė ruskus viršininkus ir policiją su kariaunos oficeriais, ir uždarė juos visus į pašiuores paskirtas rezervistam. Taja proga pasinaudojo suvarytiejie rezervistai ir visi kur pakliuk iš miestų išbėgiojo. Negana to. Armėnai dar išrinko iš savo tarpo valdininkus, kuriuos įstatė į vietą maskoliškų ir padavė valdžios turėkles į jų rankas. Telegrafai sutraukti. Tarpe Batumo ir Odesos garlaiviai nebesiirsto, ir žinios tarp tų dviejų miestų tepareina tik per Konstantinopolį (Turkiją). Palei visą tą skrytį kaip tarpe Kaspijaus ir Juodųjų marių, siaučia nuogandžios dėjos.

Varšavoje judėjimas virte verda. Straikai apsiautė visus geležinkelius, straikuoja net telegrafistai, ir per šias dienas (nuo 22 vasario) iš Varšavos neišėjo nė vienas trukis. Didžiausia linija gelež. Varšavos—Vienos teipgi sustojo. Stotis sergasti kariumenė. Telegrafai ir telefonai teipgi pertraukti. Yra sakoma, kad visu Pavisuliu — parubežiais Austrijos ir Vokietijos, grumzdžia iškilti visuotini geležinkelių straikai, kas suparalyziuotų visą pramonę ir sutrauktų masas bedarbių prie abelno sukilimo. — 21 vasario Varšavos policija areštavojo garsų lenkų poetą ir publicistą, Andrių Niemojevskį, autorių visam svetui žinomų „Legendų“. — Viskas tas suteikė Maskolijos valdžiai gana rupėčių. Ir jeigu tikėt korespondentui „Local Anzeiger“, tai Lenkijos darbininkai ištikrųjų prispyrė carą prie

sienos, kad tas liepęs kelių ministrui telegrafuoti Varšavos geležinkelių užveizdoms, kad tie užganėdintų visus darbininkų reikalavimus.

Baku, ant Kaukazo, sumišimai auga diena iš dienos rustyn, 22 vasario gyventojai su kariauna ir policija iškėlė baidias muštynes; kariumenė, žinoma, išėjo pergalėtoja, nuklojusi lavonais gatves. Visi urėdiški ir privatiški biurai uždaryti. Cia jau gyventojai kyla ne tiktai prieš rusų valdžią bet ir prieš turkus. 21 ir 22 vasar. laike tokio pusiau-rasinio pusiau-politiško įniršimo Baku mieste išsimušė 100 žmonių. Šakrovos bazarai sudaužyta ir išdeginta, o tavorai išvogta. Gubernatorius ir dvasiškija kaip turkų teip armėnų, kaip įmanydami, maldo maištininkus, bet jų pasistengimai veltu. — 25 vasar. Batume straikieriai, kuriuos remia revoliucionistai, užmušė polijos viršininką ir kelioliką turčių kromininkų.

Peterburge darbo situacija labai erzina darbdavius, nes darbininkai vieną dieną įstoja dirbt, kitą dien pameta. Ir nors keletas dirbtuvių dabar dirba, vienok nieks negali užginčyt, kad bile minuta gali ir jos sustoti.

KARĖ

Maskolijos su Japonija.

Iš Peterburgo praneša į Londono laikraščius, kad šnekos apie santaikas Maskolijos su Japonija esą nebetuščiom kalbom. Sako, jog Maskolija pati esanti pasirengusi užbaigti karę ir net dasileidžianti ant šiokių sanlygų:

1. Korėją pripažinti po Japonijos priežiura.

2. Portas Arthuro ir Liao Tung pusiasalis perleisti Japonijai.

3. Vladivostokas apskelbti neutrališku portu su atdaroms

durims visom šalim.

4. Rytinės Kynijos geležinkeliai pavesti tarptautiškai priežiurai.

5. Mandziurija bent iki Harbino pripažinti valstija pilninaigai priklausoma Kynijai.

Tokios išlygos, žinoma, bus per Japoniją noriai priimtos, nes ji to reikalavo ir pirmiau. Menama tiktai, kad Japonija dar darys kliutis santaikai su atlygoms karės kaštų, apie ką Maskolija savo išlygose nieko nemini.

Nežiurint į viršui privestą paskalą, maskoliai vienok dar nori nors kokį sykį sumušti Mandziurijoje japonus, ir togi dėl šioms dienoms per kelis syk bandė užpulti ant mažesnių japonų ignolių, bet visur tapė atmušti su pragaištim. Apie linkėse Litajentun ir Chenchiehpao maskoliai spaudžiami japonais net turėjo pasitraukti suvisu, iš kur išsinešindami uždegė visos tos apygardos apgyventas vietas.

Smarkios imtynės teipgi įvyko apie Tie Pass, iš kur 26 vasario maskoliai atgabeno į Mukdeną 300 savo sužeistų žmonių. Ten daug esą ir užmuštų, bet kiek iš viso, nepaduoda. Sako teipgi, kad japonų eilėse esą matyti veteranai iš Porto Arthuro, atvesti per gen. Nogi, kurių vienas tik paminėjimas maskoliam šiurpulus varo per nugarą.

Trečioji laivynė jau išplaukia iš Maskolijos į Tolimąją Aziją šioms dienoms. Ar ji daugiau džiaugsmo padarys caro valdžiai už antrąją laivynę, tai laikas parodys. — Antroji laivynė, taigi laivynė adm. Roždestvenskio, teip narsiai sumušusi Anglijos žuvininkus, dabar visai dingo iš akyregės. — Šiaurinių marių incidentas tapo šią sanvaitę užbaigtas svarstyti Paryžiuje per tam tikrą sutvertą komisiją, ir nuteisinta adm. Roždestvenskis už sušaudymą 3 žvejų, iš tos priežasties, kad „jis mislino,

joz jį vejasi japonai". Tokiu vaikišku nuosprendžiu Anglijos laikraščiai baisiai pasipiktino, ir jų kamantinėjimai pilni sarkazmo bei išjuokimų, kaip Rusijos ir Anglijos valdžių, taip ir jų komedijas lošiančios komisijos. Ir jeigu tik jiems pasiseks visuomenės sąmonę sukelti prieš lošikus tokių farsų, kurie apsimoka kranju ir gyvastimis vargšų žmonių, tai komisijos darbai nueis po plynį. Jau ir dabar abelnai yra kalbama, kad visa byla turės eiti į Haagos teisumą.

Isz Amerikos.

Indijonų protestas.

Kansas ir Oklahomo teritorijose yra apie pusantro milijono akry žemės, kuri atgal 10 metų tapo valdžios nurandavota kapitalistų korporacijai Standard Oil Co. Ta žemė priklauso išimtinai indijonų gentei Osage, bet valdžia uždavė žemę be jų žinios ir prieš jų valę. Šįmet pareina laikas permainingi tos žemės nuorandą (leasą) ir indijonai butinai užprotestavo savo žemę randavoti išnaudojimui pinigų, nes žemė reikalinga ir jiems patiems. Bet Amerikos valdymierai indijonų balso neišklausė: prez. Roosevelt ir sek. Hitchcock užtvirtino nuorandą dar ant 10 metų.

Baisi nelaimė.

20 vasario Birminghamoje, Ala., kasyklėse atsitiko baisi tragedija. Vos po pietų suėjus angliakasiams po žemę, umai pradėjo slinkti žemė ir užgriuvo didelį skaitlių žmonių. Iki šiol teiškasė 50 lavonų, bet apskaito, kad jų turi but apie 160. Liekanos nelaimingųjų taip sumankytos ir sudraskytos, kad negalima yra atskirti baltaodžių nuo juodųjų. Visa apielinkė prisipildė verksmais ir vaitojimais našlių ir našlaičių netekusių savo duondavių. — Na, o lavonų darbdaviai

užia po Europos didžmiesčius, jų kruviną ir ašarom aplietą triusą prašvilpaudami su paleistuvėm. — Kada tie vargšai praaks ir ims rupintis dirbti tik dėl savęs? Tada jiems pasimirus, kiekviena našlė su našlaičiais turėtų užtikrintą saubuseną ir nesidaugintų elgėtos gulanti ant kaklo gyvųjų.

Karė su indijonais.

La Caloradoje, Meksika, indijonai užmušė 4 amerikonus. Užmušė, tai užmušė — gal buvo verti. Juk šiandien daugelis gauna galą už savo nesvietišką landumą į silpnusių kišenes. Bet vietinės valdžios vienok nepaisė ant priežasčių, dėlėi kurių užpampino indijonai savo alintojus, tiktai išleisdė gen. Luis Tores, su 400 kareivių, ant indijonų medžioklės. Ir štai narsus generolas 22 vasario kalnuose surado būrelius indijonų ir 40 iš jų sušaudė, o 167 paėmė nelaisvėn.

Kolionija Sarmiento, Argentinoj.

Pas mus šįmet metai gana derlūs, žolės prižėlė labai apšėiai. Arkliai ir kiti galvijai, o ypač avys riebiai tuška. Tas auklėtojas bandų labai porankiai, nes iš gyvulių paskiausima gan gražaus skatiko. Prekęs galvijam dabar pusėtinis: veršiam treigiam — ketvergiam (3-4 metų) moka po 30 nacijsnalskų popierinių pesų; perkant apgulmiai gaujomis — už karves ir telukus moka po 15 pesų, o avis po 2 pesu. Pristatyt bandą reikia net į Porto Comodoro Hyvadovia. Vilnom — už 10 kilų kolionioj Sarmiento moka po 4 ir 5 pesus. Mėsa čia prekiuoja — kilius 15 centavų, o duonos kilius 30 cen.

Dabar čia valdžia dirba per upę Senger paramą, kas bus didelė pagelba nuo patvinių gyvenantiems ant salos, — ir tiesia telegramų vielas iki kolionijai „16 de Octobrio" — atstumo iš čia košs 140 mylių, beveik iki sienos respublikos

Chili, kur yra kalnuose Kor dilierų pačta. Tai bus didelė ištaiga (vigada) pustynių gyventojam.

Pavasario pavojingi tvanai nuejo ant gero mum ir blėdies didelės nepadarė; sniegas pamazėli ištirpo ir kalnai apsidengė žaliais dyvonais. Ant kalnų žolės tiek yra daug, kad gyvulėliai gvanakos į pakalnes jau nė nelipa — turi maisto gana kalnuose.

Dabar upė Senger yra nupuolusi. Vienok ne ant tiek žema, kad galima būtų nepri-gert: — šioms dienoms mano kaimynas (lenkas, paeinantis iš Austrijos) persikėlė šion pusei rinkti malkų. Kada grįžo atgal prisikrovęs vežimą, arkliai pasibaidė ir nupuolė nuo paramo upėn. Abu arkliai prigėrė ir jis pats tik ką išsigelbėjo.

Iš Lietuvos man rašė, kad caro valdžia jau ima t. vad. „bilietnikus" (iš apielinkių Kupiškio, Kauno gub.). Mat lietuviai pirmiau juokdavos iš pagonų, kurie duodavo aukoms savo vaikus krokodyliam, o dabar ir jie patįs tą daro. Patįs tėvai nuveža savo sunelius ir įmeta į baises žveries — carizmo nasrus. Bėda, kad dabar nesiranda tokių pasakiškų šventų Jurgių, kurie „pervertų smakui žandą ir nusuktų čertui (— carui) sprandą". Duok Praamziau, kad greitai atsirastų toks Lietuvos išgelbėtojas.

Justinas Šlapelis.

Reikale remimo revoliucijos Maskolijoje.

Kilant žmonėms prieš Maskolijos valdžią ir reikalaujant valnybės, zinoma vyresnybė nenori nusilenkti, ir krinta aukos. Smagu buvo girdint, kad ir Lietuvos žmonės neatsiliko nuo maskolijų — bent Vilniuje ir Kaune pakėlė šutvę (streiką). Bet tai vis dar vos pradžia revoliucijos, ir be abe-

jonės nukentės dar žmonės daug, iki valnybę įgys. Mės, gyvendami toli nuo tėvynės, negalime dalyvauti toje kovoje. Už tai mūsų pareiga yra paremti bent pinigais tą judėjimą.

New Yorko tuli lietuviai padarė projektą kožname mieste, kur lietuviai gyvena, sutverti tam tyčia komitetus dėl aukų rinkimo, iš kurių vėliaus taptų išrinktas centrališkas komitetas dėl tiesioginių susi-nešimų su europiečiais.

Philadelphijoje socialistų kuopa, susirinkime 20 d. vasario, apsvarstydama reikalą, kitę nusprendė. Mės tariame, kad aukas reikia rinkti ir siųsti tam pačiam Kankintinių Komitetui, kokį turime apsirinkę. Tasai komitetas perduos audas Kankintinių Kasai Europoje, o jau europiečiai žinos patįs geriausiai, kaip ir kam pinigus sunaudoti. Juk dabar mažinasi skaitlius nukentėjusių dėl lietuviškųjų raštų, po to kaip spauda lietuviams tapė sugražinta, už tai dauginasi skaitlius kankinamų už ekonomiškai politiškus reikalus, už kovą dėl nepriklausumo Lietuvos ir pagerinimą darbininkų buvio. Taigi ir pareigos Kankintinių Komiteto, mainanties reikalams, turi atsimainyti; Komitetas turi remti tuos, kurie nukenčia bekovodami už naują idealą lietuvių.

Kadagi Europos Kankintinių Komitetas susideda iš atstovų veikiančiųjų ant politiškos bei ekonomiškos dirvos partijų, tai mės galime savo aukautus pinigus toms partijoms pavesti su pilnu išsitikėjimu; pinigai netaps sunaudoti dėl vieno privatiškų reikalų, bet dėl tautos labo, kaip tą labai supranta pačios veikiančiosios partijos.

Zinoma, žydai kalbina mūs, idant susivienyję su jais duotumėme aukas dėl Maskolijos revoliucionierių. Tačiau jie

neatsimena, kad mes turime savus reikalus, savo kraštą, savus revoliucionierius, kurių niekas kitas neremia, kaip tik mes patys, lietuviai. Savi marškiniai artimesni kuno. Jeigu mes nesirupinsime patys apie Lietuvą, tai nors revoliucionieriai Maskolijos ir laimėtų pergalę, beje išgriautų caro lizdą, mes vis-gi turime patekti po valdžia ar maskolių, ar lenkų, ar vokiečių, ar gal net žydų, kurie teip moka gerai organizuotiesi. Mes pritaria me, kad reikia susinešimus turėti su svetimtaučiais, bet niekad neturime pamiršti savo pareigą, beje kad pinigaiskai remti turime pirmiausiai savus tautiečius, kurie kovoja už išliuosavimą Lietuvos. Reikia aukas padidinti. Dėl rinkimo aukų galime kožname mieste laikyti prakalbas, galime net vietinius komitetus tam tikslui (beje, aukų rinkimui) pasiskirti. Surinktos gi aukos tegul plaukia į kankintinių izdą.

Renkant pinigus po vardu rėmimo kankintinių, juk ne galėtų kilti nė klausimas apie įsikišimą čionykštės valdžios, nors Maskolijos ambasadorius ir to užsimanytų reikalauti. Taigi mūsų rinkimas aukų, kaip seriaus, teip dabar, pasiliktų praktiškas ir išmintingas. Azuot gaisrinimo laiko griebkimės prie darbo; patys dėkime, kiek galėdami ir kitus masinkime prie dėjimo aukų. Juk ir milijonai dolerių nebutų per daug, jeigu šiaip ar teip taptų sutruškinta Maskolijos autokratija. Valnybė nėra lengviai išgaunama nuo terionų. Kada tenykščiai žmonės nesigaili savo gyvastį aukauti, gėda mums butų pasigailėti keletas centų. Rods yra dar žmonių, kuriems pančiai mialesni negu valnybė. Bet jų skaitlius kasdiena eina mažyn, ir galime tikėtis, kad rasi neužilgo užtekės saulutė ir į Lietuvos aprukusias grįteles.

Todėl dirbkime ir aukauki-

me, kas ką ir kiek galime! Tegyvuoja laisva liaudinė Lietuva! Tegyvuoja kareiviai už jos valnybę!

21. II. 1905. *J. Šliupas.*

Isz lietuviszku dirvu Amerikoje

Philadelphia, Pa. Vietinės socialistų kuopos susirinkime tapė sudėta \$15,00 aukų revoliucijos reikalui ir tuos pinigus siunčiame „Kankintinių Komitetui“ (vardai aukautojų kitoj vietoj. R.). *J. Šl.*

Boston, Mass. 18 vasario, subatoj, užmaniau savo darbinietėj, kad butų gerai sudėti nors kiek aukų revoliucijos reikalui, ir tuojau atsirado man pritarėjų, kad butinai reikia. Pradėjus rinkti sudėjo viso labo \$12,75, kuriuos prisiusdamas „V. L.“ redakcijai, drauge su aukautojų vardais, meldžiu patalpinti. (Aukavusių vardai kitoj vietoj. R.). *A. Abraitis.*

So. Boston, Mass. 19 vasario atsibuvo krikštynos pasvientautį M. Kudzą jo sunaus K. J. Kudzmuko. Svečių susirinko gražus burelis, ir jie besišnekučiuodami, užmanius p. A. Raulinaičiui, suaukavo tautiškiem reikalui \$1,50, kuriuos aukautojai skiria: \$1,00 moksleiviams ir 50c. kankintiniam. (vardai kitoj vietoj. R.). *M. Mockapetris.*

Traverse City, Mich. Ir mūsų miestelyj susitvėrė lietuvių darbininkų kuopelė, iš 10 sąnarių, kuri nutarė prisidėti prie Liet. Soc. Par. Am. Drauge su šiaja žinute, pasiunčiame ir sąnarių vardus Centrališkam Komitetui. *J. Gaubas.*

Brooklyn, N. Y. *Nauja Draugystė.* Desėtkas metų atgal lietuviai tverdavo sau draugystes užvardydami jas daugiausiai vardais visokių „šventųjų“ — italų: Rockų,

Morkų, Mikelių — arba žydų vardais: Juozų, Dovidų ir kt. Dabargi jau tai šen tai ten girdešis, kad lietuviai, tverdami kokias dr—tes pavadina jas vardais tautišku, arba šaip jau kovojusių už laisvę didvyrių. Štai ir Brooklyne 15-tą vasario susitvėrė liet. tautiška, pagelbinė dr—stė — „Lietuvių Laisvės Draugystė“, liuosa nuotikėjimiškų vvstyklų, į kurias kiekvienas doras, sveikas ir išmintingas lietuvis galės prigulėt. Mėnesinė mokestis 50c ir 1c. kas mėnuo ant tautišku reikalų. Apart posmertinės, sąnariai susirgę gaus po 7 dol. ant sanvaitės pašalpos. — Dabar Brooklyno visos dr—stės, buvę po disciplina atlikimo priverstinos ausinės, pasiliuosuos nuo tos baudžios. — Dr—ės komitetan išrinktos šios ypatos: prez. Š. Garbys, sekr. A. Liesniauskas, kas. J. Naujokas. Susirinkimai buna ant 4 ir 4-tą subatą žedno mėnesio 8 val. vakare, svetainėje 73 Grand str. *J. Auksulis.*

Meriden, Conn. Ant susirinkimo vietinės pašelpinės dr—stės D.L.K. Gedimino, 49 kuopos S.L.A., tapo pakeltas klausimas sutverti lietuvių socialistų kuopą. Iš viso norinčių prigulėti radosi 9 lietuviai, iš kurių ir susitvėrė kuopelė. Vardus pasiunčiame L. S. P. A. Centr. Kom. *J. Januševyčia.*

San Francisco, Cal. Vietinė „Sunų Lietuvos Dr—stė“ labai gražiai auga skaitliuje sąnarių ir pinigų izde turi net 600 dol.! Šaip jau ant tautišku darbų tai čionykščiai lietuviai neskubūs: kelisyk buvo užmanyta uždėti knygyną, įkurti T. M. D. kuopą, prigulėt prie Susiv. Nors minėtų tautišku organizacijų kuopelės ir susitvėrė, bet į jas dar ne visi čia esantieji rašosi. Knygyno-gi. užmanymas tapė nuvilktas vėl iki nežinomo laiko.

— 12 kovo (March) bus nepaprastas susirinkimas su prakalbomis apie padėjimą mūsų brolių Lietuvoje po maskolių jungu, teipgi ir apie kitus tautiškus dalykus. Malonu butų tą dieną matyti visus šios pašalpos lietuvius susirinkusius salėje 121 Eddy str.

Žemaitis.

Wanamie, Pa. Nuo to laiko, kaip Wanamies lietuviai įsigijo sau parapiją, jie išmoko daug visokių blogumų, ypač prayardziavimūsi šliuptarniais, bedieviais ir kitokiais. Senų laikų tvarka tarp lietuvių visai dingo, o į jos vietą įėjo mada kelti naminius „balius“: parsigabena gėralų ir susikvietę sebrus girtuokliauja. Kurie prie jų neprisideda, tuos vadina šliuptarniais. Tokiem apie tautos reikalus ne neužsimink! — Jaunuomenė, vis ziedai sudievių ir nešliuptarnių — daili ant veido, bet netikus apsiėjimose. Jau ne vien ką visiškai išsizadėjus lietuviškos kalbos, bet neturi jokios nuovokos apie padorumą ir dailų apsiėjimą. — Parapijos reikalai irgi visai navatnai virto. Vos per diuėlę bėdą parapijonis išsibodėjo kunigą Servetką, bet ant nelaimės, žmogučiai neturi kupm išmokėti už tris mėnesius jam algos. Norėdami-gi jam vienok atsitéisti sumislijo parengti „fairus“. Tam tikslui paleido merginas rinkti „fairams“ medegą, — geriau sakyti, kugui algą. — Argi negeriau butų, kad tokios drąsios merginos, vietoj kaulyti kunigui aukas, parinktų aukų tautiškiem veikalui, arba dabar iškilusiai revoliucijai, kur žmonės kraują liedami nori atgauti liuosybę? Juk kunigas pats galėtų sau susirinkti dykas budamas. — Pribuvo jau ir naujas kn. Šaulinskas, kurs tuoj užmanė mokinti jaunuomenę dainuoti. Kaip jam tas pavyks, ar jis dėl lietuvių tau-

tystės kiek pasidarbuos, ir ar featsitiks tas pats su juom, kas su kn. Servetka, matysime toliau. *Vietinis.*

Elizabeth, N. J. Naujie- nos pas mus tokios: dideli šal- čiai; darbai vidutiniškai einas tik sunkūs. Musų apygardoje daugiausiai dirba „fondrėse“. Uždirba nuo \$1,50 iki \$2,50 ant dienos. — Tautiški darbai užmesti. Buvo dar kelį laves- ni vyrukai, bet netekę darbo išvazinėjo kitur. — Draugys- čių čia yra dikčiai: šš. Kazi- miero, Jurgio, Juozapo, Petro ir Pauliaus, Lietuvos Sunų Dr- stė, moterių 2 dr- sti: bažnytinė ir dėl zobovų; dvi tautiškos dr- stės ir T. M. D. Dr- stės apie tautos labą nesirupina. Yra dar lietuvių klubas, kurs apart savo kitų privalumų, su- šelpia sąnarius ligoje ir laido- ja mirusius. Neseniai šis klu- bas paskyrė \$5,00 ir T. M. Dr. — Šeip jau žmonių tamsių yra įvalios. Daugumas gailisi caro ir keikia „pagonus“ japonus. Vienas toks carbernis, lietuvis -katalikas, keli metai atgal buvo atkalbinęs nuo vieno vy- ro, protestono, moterį. Buvo prigryvenęs ir daugesnį su jaja šeimynos. Bet prieš Kalėdas marš ir išvažiavo Rusijon. Turbut eis niekdarys Mandzu- rijon. Ir gerai, kad tokie kvailiai kiša tvoron galvas. Netekus jų bus ramesnis gy- venimas kitiem. Tik nelai- minga suviliota ir palikta mo- teriške turės su vaikais atide- juoti gyvnašlystę. O dar va- dinosi geru žmogum ir tankiai susieidavo su vietiniu dušių vadovu. *Kraučius.*

Jonston City, Ill. Šis miestelis, kaip nesenei pri- glaudęs keletą lietuvių, dar nespėjo atsizymėti kokiais gar- sesniais tarp mus darbais. Visi ikšiolei tykiai gyvenom, suei- davom sau pas lietuvi- vienin- telį liet. saliuininką — visi ly- giai: lietuviai, lenkai, slova-

kai, ir girkšnodami, šnekučiuo- dami leisdavom laiką. Nese- nei vienok gana negražiai savę pasireklamavom svėtimų aki- se. Mat atvažiavo iš Lietuvos tokia merga. Kadangi lietu- vių mergų didelė stoka, tai tuoj keletas pradėjo ją mer- gint ir rungties. Galiaus teip atsitiko, kad 31 sausio š. m. suėjo vieną vakarą pas tą mer- gą dveji piršliai. Piršliai su- sivaidijo, pirmiaus su kustė- mis, paskui su revolveriais. Sužeista tapė trys ypotos, tarp- tų viena moteris, kuriai kulka perėjo per vidurius ir peršoyė kudikio koją. Kudikis gimė negyvas, o moteriškė numirė. Vienas jaunikis teipgi gavo kulką į šoną, ir tas vargiai iš- liks gyvas. Antras jaunikis gavo kulką į pečius. Žeidiniai tos revoliucijos gūli ligonbu- čiuose, o kiti kalėjime. — Mat kaip musų tuli broliai pralei- dzia laiką. Žūsta musų jau- nos spēkos Mandzurijoj, zudo valdzia ir šaudo kilančius dar- bininkus, o mes laisvoj žemėje zudomies patįs.

A. G. Markevycius.

Mt. Carmel, Pa. 8 d. va- sario pasimirė sunus p. J. Ku- liko, kunigas, kurį 10-tą va- sario laidojo su didelėm iškil- mēm. Susirinko apie 20 ku- nigų iš apielinkų, o davatkų tai priguzėjo šimtais bebarš- kindamos į kelius su rožan- čiais. Prisirinko teipgi tur- tingesniųjų lietuvių iš She- nandoah ir Shamokin. Žodziu sakant tokių šermenų čia dar- nebūvo, kaip stovi visas Mt. Carmel. — Velionis buvo ne lietuvis, bet grynas lenkas iš Prnsų. Bet lietuviai turčiai užjaučia turčius svetimtaučių bile reikale ir tuom duoda pa- vyzdį mums vargšam darbinin- kam, kad meiliai sugyventum su kitataučiais vargšais. Jeigu butų parvežę iš kasyklių šmo- tus suplėšyto dinamitu kokio anglekasio, tai nieks butų nė nečiaukštelėjęs, o kunigas dar-

but gailėjęs patogios žemės sklipučio nelaimingam, jeigu jis but nelabai į kunigo skver- nus pirmiau buvęs įkibęs.

J. B.

Donora, Pa. Darbai čia einasi nepergeriausiai: kartais kiti dirba ir nedėdieniais, o kai-kurie tai švenčia ir darbo dienas. Daugumas yra darbo laukiančių. O kaip labai di- deli šalčiai, tai bedarbiai daug turi prikęsti, bestidindami prie pabriky. Mat kompanijom negalvoj, kad darbininkai ant šalčio stipma. Juk galėtų lau- kėjams darbo kokias pašiures sukalt. Bet kur tau! Jos ty- čia pritraukė čia burius slova- kų, vengrų, horvatų ir len- kų dėl numušimo mokestų. Kartais pabriky užveizdai dar- net dovanų reikalauja nuo vargšų už duotą darbą. O juk vietinių pabriky magnatai — Carnegies ir Co. — tukstančius mēto ant neva labdaringų dar- bų. O čia jų pačių panosėj yra pragaras į kurį nenori pa- zvelgti. Kada tie mus broliai susipras ir nusikratys tuos siurbeles? *Padagla.*

Apie Lietuviu Korporaci- ja ir „Spindulį“.

„V. L.“ nr. 7 uztikau kores- pondencija iš Brooklyno, rašy- ta kokio p. V. Simanavyčiaus. Lietuvis perskaitęs tą straips- nį ištikrųjų pamislys sau, jog- tik niekame nėra tokių navat- nų atsitikimų, kaip Brooklyne! Rašytojas labai prastoje švie- soj perstatė Lietuviu Korpo- racija, ir net įzeidė. O visas dalykas buvo teip.

6 d. gruodzio buvo laikytas L. K. metinis susirinkimas, ant- kurio pribuvo labai mažai ak- cionierių. Dėlto tapė sušaukė- tas „extra“, ant kurio susirin- ko suvis 3/4 visų akcionierių, dėlto, turėjo pilną tiesą ant visų nutarymų dėl labo L. K. Išklausius raportus komiteto ir direktorių, prasidėjo svars-

tymai. Bet tarpe akcionierių pasirodė nenoras toliau korpo- racija laikyti, ~~š~~ nebuvo ma- tomas kelias, kuriuom ji but- galėjusi savo mierį atsiekti: įtaisyti kriaučiam darbavietę. (Kaip tad pradėti darbą ne- išdirbus programo? R.) Per- dvejus metus 9 direktoriai be jokios naudos laikė susirinki- mus, darė rodą idant L. K. pa- kelti, bet kad viskas buvė be atsakančių vaisių, tai, žinoma, perėjo noras visiem triusties už dyką. V. S. primena apie \$259,71, kurie tai buvo išduoti buk dėl komiteto. Netiesa. Tie pinigai buvo išduoti ant: čarterio, parašymo, išvertimo ir atspaudinimo konstitucijų, advokatams, o prieg tam turė- jom mokėti į Washingtoną, kur buvo mus ofisas — po \$15 ant metų, ir \$4 ant metų už korporacijos apgarsinimus kor- poracijų organe. Taigi, nema- tant jokios pirmzengystės, visi susirinkusieji vienbalsiai nu- tarė išsiskirstyti. Bet kad visi sąnariai reikalavo pasidalini- mo, taigi įmokėję po \$10 už akciją, negalėjo juk visų pini- gų gauti atgal nes išdavimų dalį turėjo žėdnas lygiai pa- nešti. Dėlto prie išsidalinimo gavo už šerą tik po \$7,23. Taigi joki „Sp.“ išleistojai korporacijai nė galėjo, nė ken- kė. Korporacijos draugai nu- tarė išsidalinti, ir išsidalino. Bet sunku ir nemiela buvo žiurėti, kad lietuviški cen- tai, išduoti už čarterį, šerų knygas, konstitucijas ir kitus korporacijos daigtus, panaiki- nus korporaciją izeitų ant niek. Į tą tarpą „Lietuvių Spaudos Bendrija“ (kuri išleidinėja „Spindulį“, o ne kokia ten pa- vieni ypata, apie ką p. V. S. mini!) rengėsi išsiimti sau čar- terį. Nekurie draugai L.S.B., kurie prigulėjo į korporaciją, ant paskutinio susirinkimo į- nešė, ar nebutų galima L. K. palaikyti pilnoj egzistencijoj, ir sunaudoti jos čarterį. Drau- gai, kuriem L. K. buvo atgri-

susi, pritarė teip: Jei atsiras bent 5 L. K. akcionieriai, tai gali visą turtą ir vardą korporacijos pasilaikyti ir pagal savo noro sunaudoti. Kurie gi nenori, gali savo pinigų (\$7,23) nuo akcijos atsiimti. Teip ir atsitiko. Tuli draugai, kurie nebnořėjo priklausyti prie korporacijos, atsitraukė, o kurie norėjo, tai pasiliko prie čarterio. Pasiliko ne vien Brooklyniečiai akcionieriai, bet ir iš kitų miestų. Čarteris yra ir dabar prikergtas prie L.S.B., dabar laikraštis bus išleidžiamas į korporavotos draugystės, Lietuvių Korporacijos. Kurie pasiliko prie čarterio, tai šeras rokuosis po tiek, po kiek yra įmokėjęs. Taigi ne keno nėra kaltės, kad kai kurie draugai atsiėmė po \$7 už \$10; jie patys to norėjo, o kurie nenorėjo, tą ir dabar akcijos tebera po \$10, o diena po dienos kaip pradėtame „biznyj“, žinoma, pakils. Taigi, lietuviai nesigriaudinkit, Lietuvių Korporacija netik, kád nenumirė, bet gyvuoja, ir dar net bujoja. Nevisada juk ir lietuvių triušas nueis ant niek!

p. V. S. tvirtina, buk „Sp.“ išleistojas (jų yra dabar apie 25, bet tur but norėjo pasakyti rėdytojas. Tai tik apsiriko!) pasisavino čarterį. Bet kamgi vienai ypatai čarteris? Čarterį turi tiktai draugystės bei kompanijos, davadui to, jóg jos yra įkurtos pagal šalies tiesų. Vienai ypatai, dėlei gyvenimo su pačia ir vaikais, čarterio nereikia, nes jei ji yra apšvedusi tai patvirtinimui to kitokias čarteris yra, bet ne korporacijų. Dėlto nereikia užimti laikraščiam brangios vietos bereikalingais raštais.

Kaslink L. T. N., tai ta organizacija turi gražius mierius ant popieros. Arčiau prisiziurėjus ten jokios tautystės nėra, apart „biznio“. (Faktais, faktais kovokime, o ne zozdziais! R) Pats autorius pripažįsta, jóg lietuviai tamsūs,

įbauginti per dvasiškus vadus. Bet dėlko tie „apsitrinusieji“ dalinas į du abazu? Kad iš tų \$10,000 lietuvių Brooklyne negalima užlaikyti dvi korporacijas, tą ir pirmu tautiečiai žinojo; o kam antrą tvėrė? Tie kurie suprato naudą komunistiško gyvenimo, but susikuopė į vieną; abiejose paskutiniu laiku pinigų buvo suvirš po \$600, but užtekė vieno čarterio ir kitų dalykų, dar but tiek žmonių nenusibaidė nuo korporacijos, jeigu nebut buvę tarpe jų vaidų, ir teip be abejonės but įkuniję L. K., kur but galima sau uždarbį rasti, o paskui ir po tuom pačiu čarteriu, ir be abejonės, but stojęs tautiškas Namas. O dabar klausimas: viena kryžį pergyveno, ir dabar stovi ant kojų, bet antra tą ar padarys?
Fort. Bagočius.

Susivienijimo L. A. reikalai. Naujai prisiraszė prie Susivienijimo Liet. Am.

Plymouth, Pa. 5 kuopa
Juozas Jancevyčia
Rhone, Pa. 44 kuopa
Martinas Barusevyčius
Kazim. Pėrlukas
Matijošius Kuprianas
Jurgis Drižnius
Tam. Baragas
Antan. Gutauckas
Matijošius Pikutis
Scranton, Pa. 30 kuopa
Jonas Gudinias
Marė Gudinienė
Antanas Grybas
Jieva Grybienė
Antanina Rugienienė
Juozas Varanka
Juozas Czerneckis
Brockton, mass. 17 kuopa
Jonas Szidlauskas
Tam. Szukis
Mikas Stepulionis
Augustas Baronas
Povylas P. Jukonis
Kazim. N. Domenas
W. Lynn, mass dr. S. K. 77 N.
Juozups Urbanavyčius
W. Lynn, mass. 102 dr. Lietuvaicių
Marcelė Kuncevyčienė
Wilke-Barre, Pa. 85 kuopa
Antanas Jokimaitis
Vincas Jokimaitis

Pranciška Abraičiūtė
Ona Kubilienė
Agota Bazilienė
Turners Falls, mass. 94 kuopa.
Anelė Tutliūtė
Martinas Subačius
Nanticoke, Pa. 12 kuopa
Vincas W. Kulvinekas
Throop, Pa. 76 kuopa
Juozas Brigialas
Bridgeport, Conn. 51 kuopa
Emilija Teresevyčiūtė
Juozas Sztulas
Damicelė Sztulienė
Emilija Pilvelaičiūtė
Julius Pilvelaitis
Morta Brustaičiūtė
Damicelė Tatlitė
Ona Staskevychienė
Chicago, Ill. 36 kuopa
Jurgis Ačas
Jonas Banialis
Leonas Kruševyčia
Mikolas Valackas
Aleks. Patramentas
Antanas Gabris
Nashua, N. H. 54 kuopa
Valentinas Garbus
Florianas Sviokla
Viktoras Mazgelis
Vincas Judickas
Jurgis Vilecka
Daminjkas Vileckas
Zigmontas Tamulevyčia
Baltrus Saliuta
Jonas Baranauskas
Andrius Treinavyčia
Adomas Milius
Union City, Conn. 20 kuopa
Veronika Kidulienė
Plymouth, Pa. 6 kuopa
Ram Labauskas
Paterson, N. J. 101 kuopa
Antanas Vetkiavyčia
Vincas Dylis
Passaic, N. J. 47 kuopa
Janas Gelius
Mikolas Kikas
Johnston City, Ill. 103 kuopa
Antanas Bajoras
Ona Bajorienė
Motiejus Skumina
Los Angeles 75 kuopa
Motiejus Zuklevyčia
Lost Creek, Pa. 4 kuopa
Magdė Antanavyčienė
Adomas Vitlipas
Uršė Vitlipienė
Marė Gavanauckiūtė
Rochester, N. Y. 69 kuopa
Ignotas Babelis
Juozas Joninas
Antanas Adomulis
Pittsburg, Pa. 40 kuopa
Jonas Szimkus
Juozupas Galinkevyčia
Juozas Bergelis

Antanas Trakas
Juozas Willimas
L. Lawrence, mass. 41 kuopa
Justina Akstiniūtė
Alesė Stravinskiūtė
Juzė Kudzmiūtė
Ant. Szėkys
Konst. Szereika
Agota Paulekiūtė
Shenandoah, Pa. 23 kuopa.
Vincas Szliaky
Jonas Buškevyčia
Vladas Revinskas
Antanas Banišauckas
Motiejus Dulinskas
Marė Dulinskienė
Juozas Bridickas
Petronė Bridickienė
Pijušas Jankauckas
Gertruda Czėsnienė
Magdė Caralienė
Ona Kuzmickiūtė
New Britain, Conn.
dr. Zirgvaikio N. 89
Povylas Lisauckis
Juozas Ambrozevyčia

Maži vaikai prisirasę.

Union City, Conn. 20 kuopa
Marijona Kiuduliūtė
Jonas Kiuduliukas
Los Angeles, Cal. 75 kuopa
Magdė Alenskiūtė
Lost Creek, Pa. 4 kuopa
Mikolas Pusiauckutis
Feleksa Pusiauckutis
Albert Vaičiunukas
Antanas Vitlipukas
Shelton, Conn. 59 kuopa
Biruta S. Vitrikiūtė
Bridgeport, Conn. 51 kuopa
Jieva Astrauckiūtė
Juozas Pušiauskutis
Scranton, Pa. 30 kuopa
Marė Balčiūtė
Magdalena Balčiūtė
Shenandoah, Pa. 23 kuopa
Magdė E. Alyčiūtė
Petras A. Alytukas.
T. Astramskas.
S. L. A. sekretorius

Reikalai

„Tėvynės Myl. Draugystės“.

Nauji sanariai.

Newark, N. J.
Dr. A. M. Bacevyčia
V. Mikalionis
Philadelphia, Pa.
Gasp. Zikas
Baltimore, Md.
Jon. Česna
P. Grinius

Ant. Dailydonis
Ant. Cepaitis
Pov. Lietuvaitis
Kaz. Karlauckas
Ant. Lاراškevyčia
J. Gurklis
Just. Kulikauckas
Olinton, Ind.
Kar. Gudišauckos
Ed. Jonušis
Jon. Skindierius

T.M.D. Sekr. A. Ramanauckas.

Praszykit, o bus jums duota.

NOVELE.

Vasaros saulė leidos žemyn. Paskutiniai jos spinduliai krito per aprukusius langus ketvirtuo gyvenimo į tamsią, siaurą, su apdriskusiais tapetais bakužele. Lova, visokiais skarmalais pridengta, stovėjo tamsiam, šlapiam kampe. Joje gulėjo, jau visai panaši ant šešėlio, vyriška ypata.

Jo veidas pasmerktas žymėse visokių sopulių, nedavė pažinti apie savo gyvumą. Matyti buvo, kad visus skausmus slėpė savyje, nenorėdamas dejavimais mažinti viltį savo pačios, Mortos. Kartais ištrankdavo iš po prieklodės ranką nubraukti prakaitą. Skaudu buvo veizėti į tą ranką, ant kurios nebuvo nė gramo mėsos, tik vien kaulai ir mėlinos gislos. Ranka ta visai buvo panaši į šakalį, kuris tik viena ypatingą turėjo—dviejuose vietose susilenkt ir tai tik su didėle pastanga.

Gulėjo nelaimingas jau ketvirtą savaitę. Sunus, ką tik įžengęs į tryliką metų, jau triušės palengvinimui, ir teip vargingo gyvenimo, savo tėvų.

Pati Morta, triušdamosi apie vyrą ligonį ir apie skanesnį dėl jo kėsnį valgio, turėjo atsisakyti nuo uždario kelių trečiokų, mazgojant grindis ir trepus namo, kuriame jie pats gyveno.

Dievobaiminga tai buvo šeimyna. Nors prie menko uždar-

bio ir sunkaus darbo, laimingesniuose laikuose. kada baisūs svečias „liga“ jų dar neatlankė, ėjosi jiems biskį geriau. Kiekvieną šventadienį galėjai sutikti tėvą, motiną ir sunų pakeliui į bažnyčią. Ten visi trys, greta suklaupę, karštai meldėsi Sutvertojui. Kartais iš lupų moteriškės galėjai išgirsti žodžius, kurie reiškė karščiausią ir stipriausią viltį: „Praszykit, o bus jums duota“.

Ir visi kartu beklupodami karštai prašė Išganytojaus, duoti jiems stiprią viltį užlaikyti krikščionišką tikėjimą, sveikatą prie uždario kasdieninio duonos kėsnio ir . . . . ir žmoniškesnį gyvenimą.

Tankiai, kada sunus parėjęs, skundėsi ant brutalizmo ten esančių amato viršininkų ir jų nedorybės, motina malšydavo visus skausmus sunaus tardama:

— Suueli! palauk, pakenk, o niekad neužmiršk žodžių Viešpačio: „Praszykit, o bus jums duota“.

Jaunas, mažai išmanantis sunus, pripažydamas viršų dvasišką pajiegom motinos, nutildavo, regis, tuo vienu baigdavosi jo ateinanti kentėjimai, jo prakaituotas darbas dėlei kėsnio duonos.

Tėvas lovoj neramiai pasijudino. Pati pribėgus, verksmingą balsu paklausė:

— Kas tau, Martytuti?

Jis nieko nesakė, tik lengvai braukdamas ranka per sudziuvusią krutinę, rodė, kad jam krutinę baisiai sopa. Umai užpuolė jį kosulys ir visas pradėjo nuo to drebeti. Vienok ne ilgai vagšas kosėjo, tuo prasimutė kraujas per burną, nosį ir ausis. Pati, persigandus nežinojo koku būdu gelbėti vyrą, nuleidė rankas ir graudžios, graudžios ašaros ristos per jos išdziuvusį veidą. . .

Kartu atsivėrė durys ir sunus apsiašarojęs netvirtu žingsniu įėjo. Pamatęs tas su tėvais dedas ir regint kraujo ba-

lą ant aslos, parpuolė nabagas ant grindų ir apsiliejo skaudžioms kudikystos ašaroms, kurios tik tuo laiku liejas, kada stipriausias ramstis šeimos skiriamas su šiuo svietu, palikdamas savuosius vien tik malonei Praamžio.

Vaiko protas suprato, kad paskutinė valanda gyvenimo jo tėvelio artinas! Nenorėjo jam užduoti paskutinę žaizdą: nes vakar per ilgai sėdėjęs prie kuone mirštančio tėvo, ir pervelai atėjęs į darbą, neteko vargšas ir to skurdaus uždario. Nors teisinis tėvo liga, nors graudžioms ašaroms verkė, prašydamas palikti jį prie darbo, vienok surambėję nuo perteklių sočių viršininkų širdis, nežinojo malonės tam, vargais ir nelaimėms nuskriaus tam kudikiui. Išvarė nabagą, išvarė be mažiausio priėjimo verksmingam jo padėjimui. O jis eidamas per miesto gatves, lik koks šešėlis, atmindamas žodžius motinos, kuriais jį visada jį malšino, pratarė:

— „Praszykit, o bus jums duota“.

Motina, pamačius apsiašarojusį savo vienturtį, suprato, kad ir jį teip pat kokia nelaimė turėjo sutikti.

Nustojus tėvui kraujo tekėjimui, prisiartino sunus prie skurdžio guolio, atsisėdo ant krašto lovos ir, tėvui pakėpus, papasakojo visą atsitikimą.

Jis viską teisingai, be žodžio melo, išpasakojo, paaiškįdamas kad nenorėjo grįžti namo anksčiau paprasto laiko, nes tuomi butų per didolius sopulius ir teip jau sužeistam tėvui uždavęs.

Tėvas tylėjo . . . . . tik tai per jo sudziuvusį veidą nusirito ašara—paskutinė ašara jau smų žemiškų! . . .

Tuo tarpu, surinkęs paskutines spēkas, tarė į sunų ir pačią silpnu balsu:

— „Valandos mano gyvenimo jau surokuotos, skirsiuos nuo jus, jus mano brangiausi,

ką šioj ašarų pakalnėj turėjau. Vargingas mano gyvenimas nėjokių likučių net rytojaus dienai nepalieka, skaudu man, skaudu man užtat, baisiai skaudu! Judu buyot mano viskas ką turėjau. . . . .

Čia jo balsas ėjė silpnyn ir ant valandos visai nutilo. Galop ranka sunkiai pasikėlė ir padarius kryžiaus ženklą, jau ant klupojančių prie lovos krašto, pratarė dar ledva išgirst galėtinu balsu: Suneli praszyk, gerų žmonių, o jie tau duos pagelbą!

Tai buvo paskutiniai žodžiai keliaujančio iš šios pasaulės vargų ir nelaimių.

Naktį prasėdėjo abudu prie lavono, jiems brangios ypatos, nežinodami ką pradėt, nes gilnė skausmų nedavė susirinkt mislims.

Saulei užtekėjus pradėjo ruoštis apie aprėdymą lavono ir apie grabą.

Sunus nuėjęs į fabriko užveizdą, parnešė paskutinius skatikus savo prakaituoto kudikystos darbo.

Pargabeno iš šešių lentų sukaltą grabą, dagi nė spalva ne nuteptą, baltą, teip baltą, kaip juodos nabašninko dienos gyvenimo buvo.

O buvo jos juodos, buvo tamsios, labai tamsios, nes jokia, išimant retkarčiais dienos šviesą, kita šviesa jų neapšvietė savo spinduliais.

Prabaštėlis, neveizint į ašaras moteriškės, nuplėšė nuo vargšės paskutinius skatikus už pagrabą, net rytojaus dienai nė duonos kėsnui neliko.

Klupodami prie lavono ant kapinių abu graudžiai verkė ir meldėsi karštai už dušią nuo žemiškų sunkenybių išrištą. Baigiantės meltis, lupos moteriškės instintyviškai prasivėrė ir ištarė paprastus maldos žodžius, kuriems jį didelį svarbumą pridavė: „Praszykit, o bus jums duota“.

Prabaščius išgirdęs tuos žodžius susiraukė piktai, ir, re-

gis, norėdamas numalšyti balsą sąžinės užtraukė savo storu balsu: Salve Regina.....

Užkasė lavoną vargšo.... Pasibaigė pagrabas..... Gai-lesti, netekusio vedėjaus per gyvedimo kelią, turėjo užimti rupestis medegiško pastiprini-mo susilpnintų kuno sąnarių.

Motina tarė sunui:

„Eik, suneli, prašyt gerų žmonių gal jie tau ką duos!?

Išejo vaikištys pietų laike, kada galėjo atrasti turtingus prie skanaus pietų valgio.

Prašė nabagas, prašė įeida-mas ir išeidamas iš kiekvieno namo, prašė, meldė graudžioms ašaroms. Kas davė, kas neda-vė, ant to ir praėjo.

Praėjo keletas dienų, o vai-kištys vis ėjo per namus prašy-damas. Jau antrą dieną nieko pilvas neturėjo savyj..... jau antra diena kudikis kentėjo badą!...

O vis įeidamas ir išeidamas į kiekvieną namą šnabzdėjo, taip šventus jam nuo laiko pa-stojusius žodžius: „Prašykit, o bus jums duota“.

O prašė ir prašė, ir vis ma-žiau ir mažiau jam davė.

Galop stumtas bado spēka pagriobė duonos kampelį iš krautuvės ir leidosi bėgt. Pre-kėjas iššokęs iš krautuvės pra-dėjo vytis ir šaukt—„vagiš!“

Tuoį atsirado pagalbininkai iš pusės prekėjo. Pagavo vai-kištį, sumušė nabagą, sumušė nežmoniškai.....

O jis po smugiais krintan-čiais ant jo galvutės, ant silp-nų kuno sąnarių, šaukė:

— Žmonės, aš dvi dieni nie-ko nevalgiau!...

Užganėdinę savo pikta įtu-zimą, žmonės atsitraukė nuo vaiko, palikę jį ant gatvės gu-lėt.

Kudikis atgavęs biskį spēkos atsikelė. Jautė baises so-pulišs visam savo silpnam ku-ne ir slinkdamas kaip šešėlis ėjo tolyn prašyt. Ir prašė, pra-šė.....

Ant galo, atėjus vakarui,

pargriuvo nabagas ant tolime-snių gatvių miesto ir gulėda-mas nuotakyj šnabzdėjo po no-se tuos šventus žodžius: „Pra-šykit, o bus jums duota“.

Spėka bado savo padarė.....

Ant rytojaus atrado nuota-kyj begulintį lavoną vaikišcio, ant lupų kurio, rodos, nelaimė išrėžė žodžius, kuriuos tarda-mas, paskutinį kvapą išleido:

— „Prašykit, o bus jums duota“:

Terpihora.

Nauji rasztai.

V. Kapsukas... „Vaina“
Maskolijos su Japonija.
„Drago“ Organizacija. Tiflė
1904. Pustl. 16. Prekė 5 kap.

Čia telpa keturi straipsneliai apiekarę, kurią godys maskolių ptinguočiai su Japonija pradėjo ir kur bereikalingai dabar vi-sos pavergtos caro šalys neša baisias aukas. — Patariame skaitytojams sau tą knygutę nusipirkti, o dažinos keletą baisių smulkmenų apie padėji-mą mūsų brolių lietuvių, išva-rytų į Mandziuriją.

PASARGA. Praėjusiam 5 num. V. L. įsibruožė recenzijose ra-štų šlykšti klaida. Mat laužant į špaltas raštus tapo palikta į kitą numerį recenzija apie knygutę „Vaina“, kuri turėjo tilpt tarpe „Chrestomatija“ ir „Naujas vėjas paputė“.

Užbai-gojegi recenzijos apie pastara-ją knygutę pasakyta, kad abi viršui minėti knyguti yra per-spauda iš „Drago“. Tokiu budu skaitytojai pamislys, kad ir „Chrestomatija“ yr išimta iš „Drago“.

Beto dar gale tos recenzijos įsispriaudė ir zecer-iškų klaidų, kas visai suburė prasmę. Meldžiame ant užbai-gos recenzijos apie knygutę „Naujas vėjas paputė“ skaityt šiaip: „Ši knygutė ir „Vaina“ yra perspaustos iš 3-čio num. „Drago“, kuris rodos dar nė-ra išėjęs,—bent mes jo nema-tėm“.

Atsakymai.

p. *Mosend'iečiui.* Tamistų T. M. D. kuopos balsavimas nepatilo iš tos priezasties, kad atėjo vėliau reikiamojo laiko.

p. *Gulbinui.* Patilps. Lavin-kitės.

p. *Vaivadai.* Gerai kad iš rinkote vietinį komitetą. Mes apsiimame. Darbuokitės ir to-liaus.

Lipksmas Vakaras.

Dainas, Deklemacijas ir Prakalbas, parengia Dr-stės: D. L. K. Gedimino, 44 kuopa S. L. A. ir Dr. šv. Antano, 12 kuopa S. L. A., atsibus nedė-lioį, 5 d. kovo 1905, prasidės 6 val. vakare, salėje JONSES, 18 N. Market str., Nanticoke, Pa. Įėjimas į salę: suaugusiems 10 c., vaikams 5 c. Užkviečiam koskaitlingiausiai susirinkti ir nepraleisti šios progos.

Komitetas.

Pasinaudokit.

Pittston, Pa. Dr-stė šv. Baltro-miejans Blaivininkų susirinkime 15 sausio nutarė permaintyti dr-stės var-dą ant Sim. Daukanto, išmetę įstatų skyrių draudžiantį gerti svaigalus ir sumažino įstojimo mokestį iki \$1,00. Susirinkimas bus 12 Kovo 12:30 val. svetainėje 193 N. Main str. Sku-bykitės visi prisirašyti, kol pūxus įstojimas. Raš. J.P. Czepulis.

Apvaikščiojimas.

Baltimorės, Md. lietuviškos draugystės: Keistučio, šv. Jo-no, Kudirkos ir Koperniko, parengia ant 4 kovo, 7:30 vak. apvaikščiojimą, lietuviškoje salėje, ant Barre str. Bus pa-kviesta gerai žinomi kalbėto-jai, k. t.: Vincas Nagurnauskas, Fr. Matulaitis, ir k. Kal-bos bus apie Rusijos revoliuciją ir išreiškimai simpatijų revo-liucionieriams per Baltimorie-čius. Visi lietuviai susirinkite. Įeiga dykai. *Komitetas.*

Aukos Nelaš. Japonijoje.

Škotija, Mossend nuo „Šv. Dr-tės“ baliaus 4,98

Aukos Revoliucijos reikal.

V. Ambrozevyčia, Newark, N. J. 1,00
Philadelphia, Pa. socijalistų kuopa: Dr. Šliupas 5,00
St. Andziulaitis 2,00
Ant Geležinis 1,00
Kn. Dembskis 1,00
J. Rukevyčius 1,00
Kaz. Velykis 50
Kaz. Jonaitis 1,00
Ant. Kvederas 1,00
J. Butkus 1,00
Socijalistų kuopos izdas 1,50

Viso \$15,00

Boston, Mass. per A. Abraitį:

Andrius Abraitis 5,00
Mikas Gudas 1,00
Petras Kurtinaitis 1,00
Jonas Mickeyvyčius 50
Petras Žilincas 50
Kasparas Ambrazunas 50
Juozas Bernatavyčius 50
A. Diman (zydas) 25
Petras Gudas 25
Vladas Bogušas 25
Simas Kavolius 25
Ona Sapukaitienė 50
Augustas Dusevyčius 50
Motiejus Lučinskas 50
Ignotas Razis 25
Aleks. Sukavarskis 25
Magdė Lazdynaicia 25
Naitan Ramall (zydas) 50

Viso \$12,75

Buvo \$86,00

Viso \$64,75

Aukos kankintiniams.

So. Boston, Mass.

ant krikš. Kudzmo:

Mataušas Kudzma 50
Kazim. Jankauckas 25
Kazim. Ginkus 25
Ant. Raulinaitis 25
Jieva Rupkeliutė 15
Smulkėnių 10

Išėmus 1,00 moksl. lieka 50

Škotija, Mossend nuo

„Šviesos Dr-stės“ baliaus 5,22

Buvo \$489,14

Lieka izde \$494,86

Aukos mokslaeiviams.

S. Boston, Mass. ant krikš. Kudzmo 1,00

Buvo \$27,62

Viso \$28,62

Aukos A. Vištaliui.

Škotija, Mossend nuo

„Šv. Dr-stės“ baliaus 3,84

Buvo \$33,09

Viso \$36,93

Lietuviu tauta

senoveje ir sziadien.

Parašė J. Sliupas, M. D.

ANTRAS TOMAS.

(Tasa.)

Dabar kryževiai gudravo. Idant niekas negarėtų pajieškoti vyriausybės ant apsigyvenusio Prusijoje kryževiu zokono, didmistris Herman v. Salza pripažįsta vieninteliu viešpačiu Kelmijos ir visų žemių, kurios bus užkariautos nuo Prusų, popiežių, o pats zokonas, kaip prigulintis nuo jo, kas metams jam mokėsias paskirtą duoklę. Tokiu pasielgimu jis padarė popiežių dar stropesniu kryževiu globėju! Popiežius priėmė šitą auką ir atskiroje bullėje pranešė apie tai kunigaikščiui Konradui, kurs noroms-ne-noroms turėjo sutikti su jo valia. Kitoje bullėje tą patį 1235 m. popiežius patvirtino susivienijimą Dobriniaus ricierių su kryževiais ir visas žemes pirmutinių priskyre kryževiams, apart pylies Dobriniaus ir jos apigardų, kas pasiliko savasčia Konrado, kurio dabar dalyvumas kryževiu darbuose žinoma susimazino. Popiežius prikalbinėjo kryžininkus toliaus kariauti su stabmeldžiais, perkrikštams rodyjo klausyti kryževiu. Vokietijoje liepė visiems zokoninkams garsinti kryževiams kares prieš Prusus, o visus krikščionis meldė dėti pinigų ant kaštų šitų karių... Visur atsirado norintieji kariauti su stabmeldžiais visose Vokiečių luomose.

Susivaziavus rugsėjį 1235 m. didmistrui Hermanui v. Salza su ciesaumi Fridrikiu ant seimo į Mogunciją, apreiškė Misnijos margrovas Henrikis surengsias naują karžygą ant Prusų; parėmė jį garsesni ricieriai ir visoki prasikalteliai, norinti nuplauti savo nusidėjimus praliejimu upeliais stabmeldiško kraujo ir su sykiu pralobti prie pagelbos kariškų grobių.

Pavasarij 1237 m. Misnijos Henrikis persikėlė ant dešiniojo kranto Vyslos su 500 apšarvuotų nuo galvos iki žemei ricierių ir su daugybe kryžininkų, kurie išvien su kryževiais įsigriovė į Pamežaniją ir apėmė svarbiausias jos pylis. Iš 6 apimtų pylių, vienas sugriovė, o kitose pastatė sargybas iš savo kareivių. Pamežanijos gyventojai kur-ne-kur tikt priešinosi, nes stoka buvo kareivių. Pasipriešinusieji visi tapė kryževiu išmušti. Tad Pamežanijos gyventojai pasidavė ant mylistos ir nemylistos kraugozių kryževiu, kuriems liepiant priėmė kr.kštą ir prizadėjo paklusnumą.

Henrikis, margrovas Misnijos, labai apgarsėjęs praliejimu upeliais kraujo, nors nesipriešinančių stabmeldžių, nedaug grobių laimėjęs rįžosi jų jieskoti... Plocke, kur įsiveržęs liubėsi kaip namie, nežiurėdamas ant grasinimo gyventojų. Tad Konradas, drauge su sunais Kazimieru ir Boleslavu, apsiaupė vokiečius katedroje ir vienus drauge su bažnyčia sudegino, o kitus liepė pakarti už kojų. O vienak Prusų istorikas Voight vadina Henrikį ricieriumi augštajauslės, geros širdies ir žmogumi didelių nuopelnų!

Uzkariauę Pamežaniją, kryževiai laimėjo parankų vandeninį kelią į Neriją ir į artimą Pagezaniją. 1237 m. ant rubžiaus Pamežanijos ir Pagezanijos, ties įtaka upės Elbingos į azerą Drusnę, pastatė jie miestą Elbingą, o ant šalos tvirtynę. Pylis šita buvo papėde dėl pradėjimo užkariavimo Page-

zanijos. Dabar kryževiai išgujo neprietelius nuo Aismarių, kurių žemes razbaininkams patiko vadinti jurių razbaininkais.

Istorikai liudyja, buk Pagezanai narsiai kariavę už savo tikėjimą ir senus dievus, vienok aprašymo pačių karių nepaduoda. Kadangi Pagezanams nė viena artima šalis neatėjo į pagelbą, priverstinai jie turėjo pasiduoti kryževiams, duoti jiems užstatinius ir priimti krikščionystę. Dabar vokiečiai suvis įsivyravo apimtoje šalyje ir pradėjo ją valdyti pagal savo tiesas.

Dabar kryževiai užsigėdė kitos artimos šalies, beje Varmijos. Mistro vietininkas, Hermanas v. Altenburg, liepiant Hermanui v. Balk, viešėjo tuomi tarpu pas Brolius Kardininkus Letgaliuose, ir pabandė apimti šitą šalį. Tad nuplaukė du pabudavotu dar Mozurijos margrovo ant azero Drusnės laivu, pripildytu kariumenės ir visokios medegos dėl pastatymo tvirtynės, į pakrantes Varmijos; bet kryževiai radę tenai drutą pylį Balgą skrytyje Honedos su daug apgynėjų, pasimatė pylies nepaimsę, ir todėl nusprendė prisiplėšti nors dikėiai grobio. Kad jie užpuolę plėšė kaimus, susirinkę vietiniai gyventojai visus lupikus išmušė, laivus padegė. Vos tik tai 10 plėšikų tesugrižo namon su vargu.

Dabar susėdai ėmė permąnyti siekius kryževiu, ypačiai kunigaikštis Pamaris Šventapelkis, tolydinis jų talkininkas iki 1237 m. Jis prisibaimėjo, kad susivienijus Prusų šalei po vada ateivių kryževiu, kurių užtaria popiežius ir ciesaorius, lengvai gali spēkos nusikreipti prieš jį patį, kas juk vėliaus ir išsipildė. Todėl jis slapta pradėjo kryževiams taisyti spąstus. Ir teip, dar 1237 m. jis padarė paslaptinę suokalbą prieš kryževius su nekuriomis Prusų šalimis; vienkart prizadėjo jo zentas, Vladislovas, Didlenkijos kunigaikštis, sulaikyti perėjimą per Didlenkiją į Prusų žemes naujų pulkų kryžininkų. Paskui jis slaptai susikalbėjo prieš kryževius su Kazimieru, Kujavų kunigaikščiu, sunumi Konrado, Mozurijos kunigaikščio.

Tuomi-gi tarpu iš pusės naujai užkariautųjų Prusų šalių rengiama buvo dėl kryževiu netikėta naujiena. Godumas ir puikybė kryževiu aržino Prusus; ant kiekvieno žingsnio jie buvo niekinami ir skriaudžiami, jų papročiai ir tikėjimas išjuokiami, o tikėjimiškos apeigos aštriai korojamos. Prusai skaitė iš doriškos pusės kryževius žemesniais už savę, vagimis jų žemes. Apart to viso, valdžiusieji kokį-nors turtą arba visiškai jo neteko už gynimą tėvynės arba valdžia ant turto tapė labai susiaurinta. Stabmeldžiai matydami krikščionis kitėp elgianties negu jie mokina, negalėjo įtikėti į vertę krikščioniško tikėjimo. Kur buvo kunigų skelbiama lygybė ir meilė artimo, kur statoma buvo gyvenime dvasiškoji laimė augščiau už kunišką? juk toks mokslas buvo pamatu tiesų ir tikėjimo Prusų ir labiaus buvo pildomas jų negu krikščioniškų mokintojų. Krikščioniški kunigai patys rupinosi užgriebti užkariautose šalyse kuodaugiausiai turtų, kuomet stabmeldžių kunigija neturėjo ir negeidė jokių turtų, nevartojo jokių žemiškų gėrybių ir, nevedama pačių, buvo atsidavusi maldoms ir platinimui dorybės tarp savo žmonių. Tai gi Prusai iš prievartos buvo priėmę krikščionybę, be tnuomonėsė pasiliko stabmeldžiais.

1237 m. užėjo maro metai. Ligą užnešė vokiški piligri-

mai. Uzsikrėtė teip-gi gyvuliai. Šitas maras teip smarkiai užklupo Prusus, jog daiktais visi kaimai išmirė. Prusai kreipėsi suraminimui ir pagalbos prašyti į senuosius dievus. Stabmeldiški kunigai, besislapstydami iktuolaik, nuvyko į kaimus ir aiškino nelaimingiems žmonėms, kad maro metai yra laisti pačių dievų už išsizadėjimą senojo tikėjimo ir priėmimą svetimo. Dievobaimingi Prusai patikėjo doriems savo globėjams ir mišiomis traukė į šventus elkus ir šventvietes, nors ir sugriautas, idant maldomis ir aukomis perprašyti supykusius dievus. Sugrižę į stabmeldystę, Prusai vienkart išsizadėjo klausyti kryžievių.

Vietinis kryžievių mistras, Herman v. Balk, darviešėjo Lyvžemėje, rupindamasi suvienyti zokoną Brolių Kardininku su kryžievių zokonu. Jo vietininkas, Hermanas v. Alteburg, neišpasakytai nekenčiantis Prusų, paliepė sergėti, kur buvo apvaikščiojamos tikėjimo apeigos stabmeldžių ir visur, kur tik buvo rastos tokios vietos, laike apeigų buvo žudomi dievobaimingi žmoneliai ir kunigai, o aplinkiniai kaimai deginami. Toks pasielgimas kryžievių buvo visiškai žveriškas. Ką-gi tąsyk išpuolė daryti nelaimingiems Prusams?

Tad Pamežanijoje ir Pagežanijoje suuzė lyg avilyje bitės, ir kas tik gyvas buvo, velyjo greičiaus numirti kovoje už tėvynę, negu padėti kaklą iš liuso noro po kardu niekpalaikio zokoninko. Maište iš pradžių sekėsi Prusams. Zokoninkai gaudomi, tiktai pylise galėjo pasislėpti nuo teisingos baudos už nekaltai pralietą kraują. Iš daugytės šitų šaldrų, nupenėtų rankomis vien tik Prusų, pasiliko gyvų labai mažai.

Dabar jau rodėsi, kad Prusai netrukus išsivalnins nuo savo prispaudėjų. Bet ant nelaimės norinčių pralieti kraują nekaltų žmonių niekad os nestokavo, kaip nestokavo didelių prasikaltėlių. Tapus išmuštai vienai kruvai žmogžudžių, užplaukdavo tuojau kitos ir tai su palaiminimu popiežiaus ir po užtarimus ciesaiaus.

Papuolus kryžievių zokonui į tokį pavojų, Herman v. Balk išrupino suvienijimą kryžievių su kardininkais Lyvžemėje, kurį ir popiežius patvirtino gegužyje 1237 m. Potam sugrižo į Prusiją, kur tuojau pataikė savo sukrumu ir gudrumu numalšinti sukilusius gyventojus ir priversti juos klausyti kryžievių. Į vietą prazuvusiųjų iš priezasties mano ir maišto Prusų užplaukė iš Vokietijos ir Lenkijos nauji išėiviai.

Negana to. Šventapelkis, susipykęs su Lenkų kunigaikščiais, o dar pagąsdintas prakeikimu Gniezno archyviskupo už talką veidmainingiems Prusams, priverstas susitaikinti su kryžieviais; sątaikoje prizadėjo visados užstoti už kryžievių pavaldinius ir nesąkalbiauti su Kazimieru, Kujavų kunigaikščiu. Tokiu budu tapė prašalintos kliutys tolesniam užkariavimui Prusijos.

Tuomi tarpu vasarą 1238 m. didmistris Herman v. Salza pašaukė pas savę Hermaną v. Balk. Vienok įjėdu nesusitiko, nes Salza apsirgo ir nuvyko gydytis į Italiją, o Balk, atvykęs į Vokietiją, teipos-gi apsirgo. Abudu pasimirė kovo mėnesyje 1239 m. Tad didmistriu tapo išrinktas Konradas v. Thuringen, pirm 5 metų įstojęs į kryžievių zokoną, idant praliejimu stabmeldžių kraujo nuplauti sunkius savo nusidėjimus. Vietiniu mistru tapo išrinktas Meinrikis von Vida, kurs atvykęs į Prusiją rado Prusus bekariaujančius su kryžieviais.

Dar 1239 m. vietinis vice-mistras Berlewin ir kryžievių zokonų maršalka Dieterich von Bernheim pradėjo užkariauti

Varmiją. Vietiniai gyventojai pasislėpė į neprieinamas girias. Tiktai narsus viršininkas Kodrunas gynėsi užsidaręs su kareiviais pylyje Balgoje. Daug kareivių, užpuoliuose netekę, kryžieviai stengėsi apimti pylį apgavyste. Prie pagalbos naujai apsikrikštėjusių Prusų zokonų maršalka įsigavo pas viršininką Kodruną, kurį pasisekė jam pertikrinti, kad negalima yra ginti pylis per ilgesnį laiką. Kodrunas gal nekalčiausioje mislyje, emė kalbinti savo vientaučius pasiduoti priešams. Prusai paskaitė tai už vylių ir už tai sudraskė jį. Nelikus viršininko, kareiviai ilgą dar laiką gynėsi, bet galiaus pylis tapo įimta, o likusieji kareiviai išmušti. Potam pylis Balga tapo tvirtai kareiviais apšodinta ir įrengta kaip pylis dėl didesnių kryžieviškų susirinkimų. Kryžieviai džiaugėsi įgyję vartus, vedančius į kitas Prusų šalis, ypatingai kad Balgos griuvėsiuose prazuvę buvo narsus tėvynės apgynėjai.

Skaudi žinia apie apėmimą Balgos paplatino po visą Prusų šalį rupestį apie gyvastį ir turtą ir sujudino visus Prusijos gyventojus. Visi kareiviai sukilo ginti tėvynę, išsirinke kaip vadą reikį *Piopsį*, kurs atėjo Balgą atimti iš nagų kryžievių. Bet netrukus Piopsis tapo užmuštas ir jo kariumenė išsiskirstė. Tad kryžieviai apkasė pylį, kuri nuo rytų buvo ginama pelkėmis.

Varmiai netrukus vėl sukilo po vada *Glottinerio*, garsaus narsumu ir turtingumu, ir neužkentusio vokiečių. Pylį apšaukė iš visų pusių, manydami badu priverstą pasiduoti pertraukė susinesimą su žeme ir mariomis ir gerai sergėjo. Kryžieviai, maistui pasibaigus, per du mėnesiu be jokios pašėlpos išsilaike nusprendė pylį sudeginti ir gelbėtis pavieniui, kaip kas gali,—kaip štai atėjo jiems šuvis netikėta pagelba.

Brunsvigo kunigaikštis Otto „Vaikutis“, jieškodamas atlaidų ir garbės karėse su Prusais, su didele kariumene galop 1239 m. įsiveržęs į Prusus, palei Vyslą atsizinojo apie nelaimingą padėjimą kryžievių Balgoje ir pasisekė jam slapta pranešti apgultiems kryžieviams apie savo atvykimą ir pakviesti juos ant vienlaikinio užpuolio ant apšaukiančių Prusų. Parlavėju vokiečiams patarnavusiu, buvo vienas iš naujai apsikrikštėjusių Prusų, vardu Pomande. Kunigaikštis prisitartino prie pylies nakčia ir paslėpė savo kariumenę krumuose, netoli tankiai augančiuose. Kada ant rytojaus auksti apšauptieji užpuoliu ant Prusų davė ženklą į kovą, kunigaikštis netikėtai užpuolė iš užpakalio ant kovojančių Prusų ir padarė tuomi didelį sumišimą jų glitose. Nelaimingiems Prusams iš užpakalio ir priešakio stovėjo daug skaitlingesni ir geresnius ginklus turintieji priešai, iš kitų-gi pusių buvo ar nepereinamos pelkės ar pylimai, ant nelaimės, jų pačių rankomis supilti. Tik saujaalė nelaimingų šitų didžiavyrių prasimušė per eiles priešų į pelkes ir tenai prigėrė; visi-gi kiti prazuvo kovoje.—Potam kryžieviai puolėsi prie kitų Varmijos tvirtynių, kurias lengvai apėmė, kaip kur-kas silpniaus įtaisytas.

Negirdėtas pamušis palei Balgą pasėjo didelę baimę netik Varmijoje, bet ir artymose šalyse. Kunigaikštis Otto, pasinaudodamas iš tokio padėjimo dalykų, greitai vienyja savo kariumenę su visa zokonų kariumene, pustyja Varmiją, o paskui tą patį daro, įsiveržęs į Natangiją ir Bartniją. Pasipriešinimo jis niekur nerado, nes visi, regis, narsiausi gyventojai šitų šalių prazuvo kovoje palei Balgą sykiu su savo karaliukais.

(Toliaus bus.)

Nuo Redakcijos.

Už korespondencijas ir apgar sinimus „Vienybės“ redakcija neatsako.

Pajieszkojimai.

Pajieszkau savo dedzių Stanislovo ir Petro Mačių, pacina iš Kouno gub., Panevezio pavieto, Vabalinkų parapijos, Svilių sodžians. Jie pats ar kas kitas tegul atsiskukia po šiuom adresu: Petras Jakubka, 2228 Forber str. Pittsburg, Pa.

Ura! Ura! Ura!

Plymouth, Pa. Lietuvaicų Dr-etes Balius atsibus 7 d. Kovo (uzgaveniose) svetainėje F. Zdanavyciaus 2 W. Main str. Nuos rdziai uzkvieciame seseris lietuvaites ir brolius lietuvius, vietinius ir is aplinkiu pributi ant musu linsmo uzgaveniu balius. Muzika zais visokiose permainose šokius. O jeiga svetainen tik 25c. Komitetas.

Maskarėdų Balius!

Naugatuck ir Union City, Ct. Dr-ė sv. Jurgio 1-mą maskarėdų balių kovo. Prasidės 7 val. vakare ir trauksis iki 12-tos, svetainėj Jurgio dr-tes (Leiden Park). Kviečiam senus ir jaunus, kurie bus navatniau ir juokingiau, pasirėdę, tiems bus duota dovanos: viena bus \$5.00 aukso, o kita, 3-čia ir 4-ta teipgi didelės vertės. Taigi lietuviai ir lietuvaitės, pasirenkite utarninko vakare ant uzgavenių. Bus juokų iki ausų. Įzenga žė lnam 25 c. Komitetas.

Balius. Bridgeport, Ct. 51 kuopa S. L. A. parengia balių ant 6 dienos kovo (March), ant salės Germania Hall, prasidės pusė po 7 vakare. Įzanga vyrām 25 c. moterim dykai. Malonei užprašom visus lietuvius ir lietuvaites kuoskaitlingiausią susirinkti iš visų aplinkinių miestų ant pasilinksminimo.

Komitetas.

Iskilmingas Maskarados Balius!

New Britain, Ct. stivenyų draugysčių delegatai su 34 kp. S. L. A. Szirdingai kviečia visas vietines ir aplinkines draugystes ant iskilmingo maskaradų balius, kurs prasidės 8 val. vakare 7 Kovo ant „Hanna's Armory“ E. Main gatvės. Kviečiam širdingai senus ir jaunus, teipgi amatorius, kurie galės kuo navatniau ar juokingiau pasirėdyti, tiems bus duota sekanti prizai: 1. Brangus aukso žiedas. 2. Laikrodėlis. 3. Liet-sargis. Tik neužmirškite lietuviai ir lietuvaitės utarninko vakare pasirėngti, bus juokų iki ausų. Draugystėm su dr-etes zenklu įzenga dykai, privatškiem 25c. Komitetas.

Farmos!

Farmos! Lietuviai, kurie turite kiek kapitoto ir norite pirkti savas farmas čia pat New York'o steite, kur žemė gėja, išlrbta ir su budinkais, yra dabar mano rankose ir norėčia kad tik lietuviam papultų; jau čia keli lietuviai turi savo farmas; prekė pigi ir duodasi ant išmokėjimo. Čia gaspadoriai pelno su apvyniais, pienu, sviestu, k'aušiniai ir t.t. Katrie norite dasizinti apie prekę ir didumą farinų, tai prašau rašyti pas mane lietuviškai, lenkiškai, ruskai, angliškai arba latviškai, o gausite atsakymą. Prašau įdėti uz 2 c. markę dėl atsakymo.

Geo Kleek, Poolville, N. Y.

Ne reklama!

Tiktai pranešimas broliams darbininkams, kad išėjo nauja, tinkanti socializmo agitacijai knygtė: „Dėl ko lieja žmogus prakaitą?“ (Socialisto knygynėlis Nr. 1), su paveikslėliais. Kaštuoja vienai 10c., 3 uz 25c., 7 uz 50c., 15 uz \$1.00. Teipgi gaunama įvairiose kalbose socialistiškų ir revoliucijinių raštų ir laikraščių. Dėl atsakymo įdėkit uz 2c. markutę. Atsišaukit pas:

J. O. Szirvydas,
401 E. Main str.
Plymouth, Pa.

Pikti žmonės.

Yra žmonių norinčių aptemdyti svieta, jeigu jie tik turėtų galybę; sunaikintų mislis einančių ir praeitų šio gyvenimo prietikių neuzsiganėdinimą ir linksmybę,—pikti žmonės, nelaimingi ir nepasekmingi. Niekas jiems nepasekminga. Jų pačių gyvenimas tampa jų apsunkinimu; nestato jokių siekių, neturi pajiegu valdytis patį save. Keliasi ryte da daugiau apimti piktumo, negu vakare eidami ant pasilsio. Nesinaudoja gyvenimu, nē gyvenimas jais. Kodėl nejieško pagelbos? Trinerio Amerikoniškas Elikšir Kartusis Vynas atgabena sveikatą mislise. Nespakėinimo ir slobo kraujo nesilaikymas normališkam gyvenime. Pirmas ženklas yra piktumas, skaudėjimas galvos, stoka apetito. Trinerio Kartusis Vynas greitai pataiso visa organizmą ir sveikatą.

Gaunamas visose aptiekose ir pas patį fabrikantą, Joseph Triner, 790 S. Ashland ave, Chicago, Ill.

— LIETUVISKAS KRIAUCIUS —

Kaz. Milišauskas.

285 E. Market st. Wilkes-Barre, Pa.

Padaro steliuotus siutus pagal naujausią madą, puikiai tinkamus, dručiai ir už prieinamą prekę. Senus siutus pertaiso ir išoystyja. Darbas visados atsakantis kiekvienam patiks.

Visai pigiai!

Kas prisiųs vieną dolerį ir penkių žmonių adresus, tas gaus 4 abrozus; Rusko su Japonija karė, Kražių skerdyne ir da 2 puikius abrozus.

Mes turime sklodą pikčierukų žiuromų su žiuromu ir visokių puikiausių ir pigiausių abrozų. Ant atsakymo prisiuskite dvi centinias stam-pas. Adresuokite teip:

J. F. Rack,

Bx 110, Port Washington, Wis.

Naujausios knygos:

Apie konstituciją	15c
Seniems kanauninkams ir pralotams, klebonams ir jauniems kamendoriams	10c
Už ką mes lenkams turim but dėkingi	15c
Tėvynainių giesmės	15c
Jozapa Miglovaras rasztai	10c
Spartakas, apysaką isz vergų sukėlimo gadynės	20c
Gyvenimo laszai	15c
Jaunikaičiams dienos	20c
Spauda leista	2c
Džiova ir kova su ja	30c.
Tautiškas atgijimas lietuvių ir kitų tautų	20c.
Dykaviečių apmedziavimas patarmės ukininkams	30c.
Trumpa visatina Istorija dalis I senovės Istorija	25c.
Sodžiaus vaizdelei apysakutė iš sodziu gyvenimo	5c.
Paprasti rakandai ir išdarbiai iš šakų	25c.
Kaip reik pinti rėckas, baldai ir kiti pinamieji daiktai	30c.
Ką ir kaip kai—kurie amatai dirba dalis I	20c.
Pranašavimai Michaldos karalienės iš Sabbos	15c.
Pragaro gilmės juokingas aprašymas apie kankynes pragare	15c.
Darbininkų Balsas No. 1 2 3, ir 4 1904 po	15c.
Girtuoklių Adynos	10c.
Kunigo paudą velniai gauda	5c.
Davatų gadzinkos.	15c
Zolypas Juškos antra dalis nuo E. iki J. Plačei išaiškinta	2,00
Ašis (apysaka iš darbininkų gyvenimo).	5c
Prie žydų klausimo	5c
Kovoje už laisvę, (drama 3 veikmėse).	10c
Viennos revoliucija 1848 m.	10c
Komunistų manifestas.	20c
Darbininkų Balsas.	15c
Naujes Lietuviškas Kalbomokslis	
Dovanėle vaikams ir sodiečiams	25c.
Pasiskaityk skriaudžemas lietuvi!	10c
Vaina Maskolių su Japonais	5c.
Naujes vėjas papute	3c
Lietuvos lenku kantičkos	15c
Darbininku Balsas No 7 1904	15c

Adresuokit:

J. J. PAUKSZTIS & CO.
224 E. Main St.
PLYMOUTH, PA.

J. Stravinckas,

549 Main str. Edwardsville, Pa.
Laikau puikioje vietoje Saluną, užlaikau puikiausius gėrymus, alų, arielką, vyną ir skaniausius cigarus. Nepamirškite atsilankyti pas savo tautietį.

STUBOS ANT PARDAVIMO:

DEBELTAVA STUBA ANT Willow st.

DAI DEBELTAVOS STUBOS ANT Real Road st., (priešai Nr 12 Bredhes).

PIGIAI ANT PARDAVIMO IR LENGVŲ IŠLYGŲ.

Jeigu nori pirkti arba pamatyti, kreipkitės pas:

D. L. J. Crewelling,

ATT. AT LOW.

SPRY BLOCK. PLYMOUTH, PA.